

WAGON

Literární almanach on-line

III/06 ↘ **MICHAL BYSTROV**
OLDŘICH DANDA
PETR FABIAN
MARTIN FILIP
PETR HRUŠKA
RICHARD LUTZBAUER
KATEŘINA RUDČENKOVÁ
MARTIN ŠVANDA

KENNETH REXROTH: NIC NEŽ NIC**↘NIC NEŽ NIC**

Čas jako sklo
Vesmír jako sklo
Sedím nemluvíím
Kdekoli cokoli
Bude
Tichý hlasitý klidný vzrušený
Had obtáčí
Sebe sama
Vše je průsvitné
Pak průhledné
Pak pryč
Jenom prázdnota
Bezbřehá
Jenom nekonečně mdlá
Píseň
Hadovité duše
Jenom.

↘OAXACA 1925

Bylas překrásné dítě
Se zakaboněným ksichtíkem, zelenými víčky
A černými podvazky
Potkali jsme se v jedné díře
Řeklas
„Jmenuju se Nada
Nic od tebe nechci
Nic si nevezmu
Nic ti nedám“
Vlekl jsem tě uličkami
Zasviněnými paprsky a odpadky a kočkami
Do tvého polorozpadlého a zpřeházeného pokoje
Mělas špinavé nohy
Z nehtů se ti odlupoval lak
Strávili jsme týden ruku v ruce
Toulali se spolu jako
V transu parným létem
Kytar a výstřelů a tropických listů
A tmavých stínů při měsíčku
To bylo v jiném životě

↳ ZVOLNA SE MĚSÍC VYNOŘUJE

Zvolna se měsíc vynořuje
z tichého oceánu.
Zvolna se ze vzpomínek
vynořuje tvář mé milované.

↳ TURISTÉ V EREWHONU

Rozepínáš si
Šaty na zaprášené
Posteli, v níž léta
Nikdo nespál
Na střeše houká sova
Říkáš
Můj drahý můj
Drahý
V kouřmu staré olejové
Lampy tvá ramena
Bříško ňadra půlky
Připomínají květy broskvoně
Daleko odtud planou obrovské hvězdy
Rozbitou tabulkou
Nás po očku sledují
Nesmírná nesmrtelná
Zvířata
Otevíráš své tělo
Noc bez konce
Les bez konce
Navždy opuštěný dům
V temném hvozdu
Nikdo nikdy nezabloudí
K osamělému
Stavení
V černém světě
V zemi očí

↳ ROZBŘESK V PTAČÍM STROMĚ

Rozbřesk v ptačím stromě.
Další.
A ještě jeden.

↳ SOTTOPORTICO SAN ZACCARIA

Děšť padá na střechy
Stejně prší v mých básních
Pod hromobitím
Se spojujeme jako díly
Kouzelné skládačky
Dvanáctero větrů pohlavkuje nebeské trouby
A trhá záclony
A třpytivé šupinky
Tvých zpocených ňader
Tvé čelo se ztrácí ve tmě
A vítr zní jako armáda
Dupající po uschlém rákosu
Zakrýváme okno bolavými těly
V ženském pachu Benátek
Cítím vůni sena.

↳ ZMATENÍ SMYSLŮ

Měsíční světlo prostupuje listy vavřínu
jako hudba. Vzduch ztěžklý
zlatým prachem se nehýbá. Tvá
bílá tvář se blíží k mé tváři.
Smyslná bolest nás
drží v šachu jako pavučina,
jako píseň, parfém, svit lunny.
Tvé vlasy se na nás řítí jako klec.
Tvé rty se vplétají do mých.
Tvůj jazyk otevírá má ústa.
Měsíc je přeškrtnán netopýrem.
Jeho záře ti zalévá oči,
mizí duhovka i zornička,
zbývají jen glóby chladného ohně
jako pohled laně
vyplašené v opuštěném lese.
Tvé štíhlé tělo se chvěje
a voní po mořské řase.
Ležíme pod nebeskou lampou
a navzájem posloucháme svůj dech.
Slyšíš? Dýcháme. Žijeme.

↘ OBLAKA JSOU MYŠLENKAMI

Oblaka jsou myšlenkami
nebe. Je těžké
číst myšlenky
druhých, ale ty nebeské
přečteš vždycky.

↘ LA VIE EN ROSE

Miha naplňuje malé náměstíčko
Mezi Avenue du Maine
A Gaité Montparnasse.
Chodím pořád dokola,
Čekám na svou dívku.
Ozvěna mých kroků
Se odráží od zdí
Vetešnických krámků.
V daleké budoucnosti
Mne napodobuje můj duch,
Pořád dokola.

↘ SMUTNÁ NEDĚLE

Květy kaštanu se snášejí
Na prázdnou ulici, jež páchne
Po špitálech a vaření.
Ve špinavém kutlochu
Teď rádio láme něčí
Srdce. Nikdo to
Neslyší. V okruhu deseti
Mil není ani živáčka.
Domy zejí prázdnotou.
V tomhle městě nikdo nebydlí.
Za humny leží
Zelené a bílé hřbitovy.
Ale v hrobech nikdo neleží.
Na náměstí v hrozně dlouhých
Pauzách kýchají a kašlou
Trosky kovové fontány.
Ve špinavém kutlochu
Hrají v kostky tři mladé kurvy.
Jedna z nich k těm kostkám
Hrozně dlouho promlouvá.
Ostatní jsou zticha.
Až opadají všechny kaštanové
Květy, usadí se na obloze žluté
Slunce a hvězdy rozsvítí
Opuštěné město a vítr si
Pohraje s pohozenými novinami.

TVÉ NAROZENINY V KALIFORNSKÝCH HORÁCH

Rozbitý měsíc pluje v chladných vodách,
divoká husa na něj volá,
kouř z táboráku stoupá
vstříc geometrii nebes -
světlé body v nekonečné černotě.
Přes útlý potůček sleduji, jak
se tvá temná postava blíží k ohni.
Z nočního jezera křičí potápka.
A pak celý svět zmlkne
tichem podzimu čekajícího
na příchod zimy. Vstupuji do
kruhu ohniště a přináším ti
pstruha, kterého si dáme k večeři.
Jíme poblíž šeptajícího jezera
a já říkám: „Za spoustu let si na tuhle noc
vzpomeneme a budeme si o ní vyprávět.“
Od té doby uplynula spousta let a
ještě jedna spousta. Pamatuji si
tu noc, jako by se snesla včera,
ale ty jsi už třicet let mrtvá.

RUDÉ LISTY JAVORU

V korunách stromů lemujících
ulice se třpytí rudé listy javoru.
Hluboký stín je protkán
lehce zardělým světlem.
Už brzy všechno listí opadá.
Bledý svit zimního slunce
se odrazí od zasněženého trávníku.
Tak tady jsme byli mladí
a milovali se,
na svá léta příliš moudří.
Dva životy se minuly.
Nikdo jiný nezbyl,
ostatní zmizeli ve víru let.
Víckrát jsme se nepotkali.
Dnes je to poprvé, co se vracím.
Zvolna míjím tvůj dům,
znovu ten blok objíždím a ještě jednou,
u okna za sloupovím široké
verandy někdo sedí.
Jedu k řece, pozoruji
kluka na mostě, který rybaří
v čisté vodě
mezi spadáním listím,
a potom vyrazím na západ
do mlhavého večera.

↘ PRO RUTH STEPHANOVOU

Měsícem zalitý sníh.
Naposledy jsem ho
viděl s tebou.
Teď jsi mrtvá,
vlastní rukou
po veliké bolesti.
Měsícem zalitý sníh.

↘ ZIMA PŘED ÚSVITEM

Zima před úsvitem,
daleko v mlžné noci
pod nedospělou lunou
na sebe jakousi bolestí
křičí pávi.

↘ SLUNCE SI LEHÁ A MĚSÍC

Slunce si lehá a měsíc
vstává. Rudé listy javoru
blednou do barvy
zestárlého srdce.

↘ PRÁZDNOTA

Nedá se ti uniknout.
Když si myslím, že jsem sám,
vzbudím se a zjistím,
že jsem ztracen v džungli
tvé lásky, v její tmě,
ošperkován zraky neznámých
zvířat. Vzbudím se a zjistím,
že jsem poustevníkem
v neproniknutelné
prázdnotě, opuštěná myšlenka,
k níž není co dodat.

↳ PO PŮLNOCI

Po půlnoci,
v temnotě,
pod zimními hvězdami
ledové úponky
obkličují leknín.

↳ CHATA V HLOUBI

Chata v hloubi
miniaturního lesa.
Jedinou událostí tu je
vzdálený křik pávů, štěkání
ještě vzdálenějších psů
a vysoko nad hlavou
hejno krákajících vran.

↳ ŽENICH A NEVĚSTA

Ženich a nevěsta.
Měsíc svítí
na tajfun.

↳ KDYŽ VYCHÁZÍ ÚPLNĚK

Když vychází úplněk,
labuť na
jezeře duše zpívá
ze spaní.

↘***

Půl jsem ti ho dal
druhou ponechal
pro přepravu krve
Co bys ještě chtěla?

Vyrvat mi ho z těla
Abys měla
až v kout svět přitlačí tě
a ty budeš sama

oč se hřát
jak ruce v klíně
Dám ti ho dám

i když ta rána
asi zahubí mě
asi zahubí mě

↘***

V přeplněném metru
černobílá jeptiška
mladá jak při stvoření
Pod pletenou vestou
ji vyrostla dvě hříšná jablka
Když prošla kolem
měl jsem chuť jedno si utrhnout
i kvůli ní Ale nakonec
jsem si to rozmyslel
aby snad nezahořkla
ještě víc proti mužům
a jejich chlípnému světu

↘Capo Caccia: Zařikání proti větru

Vichr kámen voda plamen
Říkám Amen Říkám Amen
Rozdíl živilů nechť se setře
Říkám Amen Zmlkni větře

↘***

Gulášek, jelita, zabíjačka.
Nacpem si nácek, ať nás mačká.

Z komína kouří se,
brousí se nože.
Řezník si z láhve
na kuráž cvak.

Dnes je tvůj soudný den,
tak nač chceš kvíkat?
Sběhnou se sousedi
j a k n a p o t v o r u.

Horká krev již začala stříkat
d o l a v o r u.

Ovar, jitrnice, prdelačka.
Nacpem si nácek, ať nás mačká.

Prázdné jsou mrazáky.
Píchlí jsme pašíka.
Neměl se u nás zle.
Jen děti naříkaj.

↘***

Až přijde smrt
Ta poslední
ukaž jí prst
Ten prostřední

↘***

Po nočních hostech zbyla
rudá kola na modrém stole
nádobí ve dřezu
sucho v ústech
a bolest hlavy
po těžkých snech
jež z hlavy ani víno neodplaví

Je ráno probuzené na zádech
vesmír má strop a čtyři stěny
a k oknu je to blíž než do koupelny
vyčistit chrup
a jít chleba vyrábět

Za oknem mnohoseměrný svět
je vidět vyvádět

↘***

Slaný 4.12.2002

Kde tě mám hledat?
Když jediné co vím je
že teď ležíš v poloprázdném bytě
v sedmém patře někde na Pankráci
a to je žalostně málo
abych za tebou vyrazil
jako Mácha když vyběhl navečer z Litoměřic
aby se nad ránem ocitl v Praze u své Lorinky
ale jeho poháněla žárlivost
Já mám strach a úzkost
Tvá poslední zpráva byla smutná až k smrti
Baňky a křivule samoty neutuchající lásky
vysublimovaly sebelítost ve starost o druhého
Žermén který celou dobu těchto úvah seděl naproti
se mě zeptal co mě trápí
a hned mi nabídl kolo abych byl rychlejší
ale co je to platné
když nevím pod kterým zvonkem se schováváš
v tom lidském mraveništi
Jak jednoduché by bylo ti prostě zavolat a zeptat se tě
K čemu jinému by ty mobilní telefony byly?
ale nejde to
ty chceš být sama
sama najít radost ve svém srdci
sama se odrazit ode dna
a já bych tě tak rád potěšil
Tak prosím alespoň Pána
aby mě této zamračené noci
dal vystoupit z těla
a přeletět Slaný Brandýsek a další vesnice až do Prahy
přes řeku na pankrácké sídliště
kde oblétnu všechny sedmá patra a nahlídnu do každého okna
a když tě najdu nalehnu na tvé tělo tak
aby se naše srdce lícovala
a své otevřené navléknu na tvé zkormoucené jako rukavici
a budu tě chránit a hřát
nebo si sednu jen na kraj postele
a zbytek noci budu od tebe odhánět tlaky a úzkosti zlé duchy a příšery
a než zrána odletím lehce tě políbím
Jarmilo!
Marné je volání

↘***

13. prosince devět měsíců poté
co rozpoutali válku v Iráku
Američané našli Saddáma
špinavého a zarostlého
Za vousy ho vytáhli z díry
jak starého ušáka z nory
do které se strachy schoval
Když mu prošacovali kapsy
našli v nich na mnoha papírcích
napsanou otázku
ve všech lidských jazycích:

Kde je zlo to příslovečné zlo
co se směje hladovým krkům
jež ve svých prstech svírá?

A kdyby hledali víc v té vydýchané dřě
našli by ve vzduchu i visící odpovědi
zakončené otazníky:

Tam
kde bytují bozi v čertovských převlecích?
kde páni které naši otci rozpustili v krvavých revolucích?
kde tyrany na ramenou nosí rozvášněný dav?

Kde je to zlo maskované za dobro?
Čeho se bát a zač bojovat?

↘***

17.9.2002 Furadouro-Portugalsko

Jak se nemilujem mívám v noci poluce
a když se probudím
přemýšlím pak o vesmíru
ale něco jiného je vesmír prostor a čas
a něco jiného potřeby těla

Holka rozpustilá rozpustila vlasy
a šaty vysvlékla si
... Po tom jsme si dlouho povídali
zda-li je život někde v dáli

Ve snu je to jako doopravdy
někdo je tlustý a někdo se snaží dojít pravdy
Jen si tak říkám že hledání pravdy
může být pyšná lež
která je proti samé podstatě života

↘***

Nejhorší je to navečer
kdy je úzkost největší až k zalknutí
Srdce jak ořech který se někdo snaží v pěsti rozdrtit
Hloupě se trápím
znova a znova pročítám tvé zprávy
jestli mezi řádky neobjevím nějakou naději
ale tvé Netrap se je cítit spíše lítostí
Ještě větší soužení si vyrábím
probíráním starých fotek
Všechny ty s mou osobou
které jsem si dříve s takovou libostí prohlížel
míjím
a spočívám jen na tvých tvářích
i sebevzdálenějších
a s něžnou krutostí vzpomínám
na tvé nahé tělo
ve stanu v Portugalsku
za večerního šera
kdy jsi byla nejkrásnější
jak zimní krajina
které sníh schová všechny nedostatky
Všechno bych dal všechny svoje statky
za dobré slovo a příslib lásky

↘***

Kouty se rozlezou
ve věčnou pleš
neboj se pustit chlup
dokavaď seš

↘Advent

Znáš chvíli: pavouk v obroučkách
starých brýlí vepisuje vlákna.
Znáš takovou chvíli: co je radost
dítěte, ale co je věčnost.

Advent. Čeká se. V mlze závěsů
ulice prázdná, brýle, zbytky věcí.
Večer. Bílo. „Ještě vyprávěj, chci...“
Pláč dítěte. A sněží z těch černých partesů.

7. 12. 1997

↘/ / /

Noc V oválku šlachovitý slimák
vzepřený Na zapřenou smrti žádný
hnis A křídla andělů
či ptáků? vysměje se ti
nic Nehodný ptát se po kamenech proč
jen sněží dým

16. 9. 1999

(*Dům mezi okny, 2001*)

↘ Na bramborách

Natě poválené nízko.
K obzoru vede ruka.
Vodě hlíny dlaň je miskou
dětského *ukaž*.

Příliv. Sílí žebřobití
vzduchu. Vyjedli houští
lamači slunce, kde do mezitím
únava nese noc a pouští.

1. 4. 2000, Vlašim

↘ / / /

Měkký příboj tmy. – Zoufalé volání; v křídlech utopence již zavěšena smrt. – Za jeho slovy počne se neklidně rozprostírat ticho, ale přece rušené (anebo jinak nečisté); hladin, jimž vládne spása, dosáhnout nemůže. – Vzduch jako napouštěný rybník. Bahno. Před tebou Čechy.

20. 5. 2000, Bukovina u Čisté

(Lomová pole, 2002)

↘Září

Jak ruce polí níž bys sepnul.
Na jaké spění se to hořovil – – –
ztemněním dál i pozdnímu je teplu
fragment cesty, trčící ostrovy.

Syrová vůně zasypaných sklepů.
Těch vln je trosečnicku zapotřebí – – –
– na chvíli jak bys stejně daleko byl peklu
i nebi.

září 2002, Vlašim – Ctiboř

↘///

Večerní unavené črty deště
probouzí oči, pohyb, který je cítil,
plaše jak kočka navracející se noci
uniká – ladnosti tím

blíž, čím dál jsi všemu. Minuli
tě ptáci, kterým sypals
na sních. Hliněný dům, dveře vylomené,
a konec žádný, dobrý ani špatný.

prosinec 2002, Vlašim

(Mezery v soumraku / Třináct měsíců, 2003)

↘ / / /

Zmizelý rehek
v žebřinovém prázdnu
dne
bezeslovná řeč
hodin odpočítávajících
zanechané ticho
přibližné sounáležitosti

4. 6. 2003, Bukovina u Čisté

↘ / / /

Cesta suchým stromem
odcizovaného těla
přestupná či nepřestupná náhoda
vybavující si život
jako hračku pohozenou dítětem
do kouta kteréhosi já

2. 11. 2003, Vlašim

(*Mezery v soumraku / Patnáct zastavení, 2004*)

↘ Čtyři ráno na nádraží ve Villachu

Nízké stromky zanícené sněhem.
Do světla prst a moči přeliješ.
A za domy si, za protějším břehem
vyhlížíš anděla, ten drobný happy-end.

Z domovů kouří se – oheň je stravuje.
A v sazích zapomenutého hledáš: nemáš ho.
Druhý břeh světa v černém mraku je
a ty ho nevidíš. Jen Villach Westbahnhof.

listopad 2001

↘ Vybavuje se ti dusivé...

Vybavuje se ti dusivé napětí nějaké Durychovy povídky; vedro, stravující aleje stromů; prašná cesta; zemdlelá pole potažená bělavou plentou poledne; poutník na obzoru bez obrysů, bez věcí; vůz mrtvolného, dýchavičného klidu; a dívka vracející se – odkud? kam? nese v očích rozedřených do krve, bez žádosti, bez úpěnlivého naléhání o cokoli, a přece tak daleka spočinutí nebo lhostejnosti – tvůj osud.

prosinec 2001

(Bludná domů, 2005)

LA PROVENCE POUR VOUS ET AUSSI POUR NOUS

květen – červen 2002

I.

↘ CREVER D'UNE BIÈRE

Jako smutek do dveří vejde
i když nemohl se vejít
můžu i já
odejít po třetím po dvou
i po čtvrtém dýchat
při pátém platit

jak vlastně chtěl jsem
na jedno zajít?

↘ LE FROID

Tep jako v otepi
ať už se oteplí
s modrými nehty
v hrudi jak na stepi
čekat až prohodíš

rty prstama ty

↘ JAZZ MÈDIEUROPE

V Praze na Florenci
Evropa zevnitř i zvenčí
záchody na úrovni
tvůj úděl
ve stínu druhých ztenčí
a ještě ti vrátí drobný

II.

↘3 : 2 ½

Choceňský jogurt na avignonském nádraží
východní Čechy – Provence: jedna ku jedné
tvoje první oběť
mezi nástupišti v Avignonu
opálená tvář
nad polovinou mostu

↘LA GORGE D'OPPEDETTE

Trhlina v zemi pod Opedettem
je zřejmě místo kde se dá hýbat světem

když bůh zasune nástroj
ve tvaru údolí

↘HAIKU À LA PROVENÇAL

Celé odpoledne petanque
od hráčů dlouhé stíny
ke stínům koulí

↘L'ÉTRANGER

Že ne parl pa...
nestačím doříct a už vědí
nemůžu pozdravit
abych se neprozradil

↘ LA MER MÉDITERRANÉE

Vítr vlny i sochař
každý svou pravdu rve do skal

↘ RUE DE HOTEL DIEU

Ulice hotelu Bůh v horní Provence
kde nemusím smysl
sám sobě vysvětlovat

↘ ...POUR TOI ET POUR MOI

Nechceš se se mnou milovat
a Provence
je i jako nápis na bedýnkách
ze kterých stloukli lavici ve Tvém cabanon

↘ PREMIERE REFRAIN

PROVANCE
PRO VÁS
I PRO NÁS

kamenné pobřeží
a kameny v horách
smysl jímž naplníš
život odzdola:

před sluncem
se schovat

↘LA BLESSURE

Na plastické mapě
nahmátnu masiv jak srostlou ránu:
včera jsme Luberon přejeli v karavanu

↘LA PIERRE EN FORME DU COEUR

Od Chaloux dolů
vede cesta, po které jsem rozbíjel kameny

úlomky vzteku
budou zarůstat v levandulích

tady při návratu k domu
našel jsem kámen ve tvaru srdce
dokola ptám se
kdo z nás ho vyrobil

kámen ve tvaru srdce
budem si ze zlosti navzájem vracet
ty
já
myšlenka ve tvaru starce

III.

↘ LA CORDE

pro vás i pro nás
silnice na Apt a k ní mě doprovázíš
pak z Avignonu
přes Lyon Dijon a Strasbourg
smotávám provázek z Provence

↘ L'EAU

Rypadla do kopců jak u nás
jaderná elektrárna
s nevysvětleným obrazem dítěte
na chladicí věži
dálnice všude tak stejná
jen konkrétní chuť vody z Chaloux

↘ REVENIR À LA MAISON

Všechno alespoň jednou použité
včetně kopců a toho, co na nich roste
divokost myšlená hejny racků nad dobruškou
i novoměstskou skládkou
zpátky doma!
po bazarech sháním
použitý nábytek

↘BON TRAVAIL

Bon travail!
říkají lidé
kteří si myslí, že má smysl
dělat věci, které mají smysl

přinášet podněty ženám
s mentálním postižením
zkvalitnit volný čas účastníků
řízení o azylu
k zájmové činnosti vést
mládež z internátu
tam poučit Štěpána o masturbaci
a tajně závidět, že v létě
zažije Mistrál v jižní Provence

↘VERS LE STADE PLUS HAUT

jako monolit z filmu Vesmírná Odyssea
objevuji náhodným tahem ruky
v Tvých knihách francouzštinu
pro samouky

↘DEUXIEME REFRAIN

PROVENCE
PRO VÁS
I PRO NÁS

ale nám jen na zlomek jara
který lze snadno propást

↘NA OKRAJI

V únoru se tu černají malé stavby.
Zahradní chatky,
bažantnice a rybářské boudy,
autobusové čekárny,
všechny ty banálně podepřené střechy
flikované plechem.
Stěny si škrábou záda
pazourami bezu.
Tady z drátu a plastických lahví
uděláš cokoliv.
Pospojuješ to, přichytíš
železo s dřevem.
Najdeš trubku, pomůžeš si, kurva.
Někdo tu u štěrkovny dělal jakýsi vor,
nabil do fošen strašné hřeby,
ohromné,
jako po soudný den,
jako na věčné časy.

↘VOLAT JARKA

a předtím si připravit
dva tři důvody
pro které by neměl znova
začínat pít
pokusit se ho přimět k tomu
aby prodal ten dům
aby sešel dolů do zahrady
a nakrmil kočky
v nejhorším mu zase vyprávět
co dělá vítr
právě teď s pugéty šejíku
vepředu u schránek
a pak si do kalendáře poznamenat:
volat Jarka

KŠILTOVKY

Už si nevzpomeneš co jsi říkala
tomu malému chlapci s mokrými kalhotami
který nevěděl kam jede
zařímco hlavy jeho rodičů
v kšiltovkách hokejových klubů
pravidelně třískaly o noční okna
tramvaje
Bylo taky jedno
co mu říkáš
šlo o to prostě mluvit
mluvit k němu
až do Zábřehu
než svým suchým pláčem
probudí nakonec ty hlavy
a než dostane jednu přes záda
na neznámé noční zastávce

Vzpomeň si
vzpomeň si tady ve tmě Zábřehu
co jsi mu říkala
vzpomeň si
na ta marná tramvajová slova

KRÁDEŽ

Ty naše věci z odcizené tašky
jistě v závětří u řeky
zklamaně házeli na jednu hromadu:
košili s kostkami,
obálky,
červenou ženskou sponu.

Jistě to leží někde na sněhu,
navždy, v nepotřebě.
Obálky se občas pohnou.
Modrá barva košile těžkne.
Kdy naposledy jsme byli
tak spolu?

▼PARTYZÁNSKÉ NÁMĚSTÍ

Tolik zimních bot ve vietnamské tržnici
až to vysiluje
přespříliš bot i na velké severní město
bot na celou vietnamskou válku
Co všechno by se dalo zařídit
nakopnout a přejít
v tolika botách
kde už jsme mohli být
Kolem opilecké parčíky
v nichž se poflakují tlupy stromů
za nimi hliníkový jas
Den velký
jak složený jelen
leží na Partyzánském náměstí
Pak noc ukáže holý
měsíc
a je vidět zas jenom na krok
na jeden jediný krok
někam domů
v levných vietnamských botách

▼HLÍDAČ

Po letech postávání v prolukách
a předstíraném telefonování
po letech řvaní v průjezdech
sehnal místo
jenomže komu to říct
otec bývalý
komunista zmizel v Praze
jak mince v hracím automatu
ostříhaná Soňa umřela měsíc
po svém děcku
a těm co ho kopali to říkat nebude
takže nikdo
ani netuší
že Adam je hlídač
hlídá celé noci
ví že každý má svůj život
drží psa
dívá se do tmy do listí
jestli tam nejsou kurvy zlodějské
občas si to řekne
občas krátce
zasvítlí fasovanou baterkou

↳ ČAJ

Toto je čaj ze sněhu.

Nevím, jak to bude dál.
Jsou vraždy a obchody,
bílý smích poslanců,
oddělený život při velkých dětech.

Teď vypij ten čaj,
co jsem uvařil
ze spousty sněhu.

↳ MRAZY

Jsou strašné mrazy,
ty dělají ten jas.

Muži omotávají potrubí,
na kolenou vznikají nádherné záhyby.
Musí se zařídit
pár věcí.

Neznamenáme patrně vůbec nic.
Ale nevážíme si toho,
a tak naše láska
je málokdy tak jasná
jako vzduch nad krysím dvorkem
v těchto dnech.

↳ TMA

Dívám se do míst,
kde asi ležíš.
Tma jak nábytek.

Podle čeho se jednou ukáže,
s kým jsme byli v životě nejvíc?
Podle toho,
kolikrát jsme se zhrozili,
že jsme s někým jiným.

Dívám se do těch míst,
kde asi ležíš.

↘ŘETĚZY

Kola potřebují řetězy.
 Automobil se stupidně propadá
 do mouky zimního šera.
 Les sleduje tu němotu.
 Kleknout,
 obejmout kolo.
 Vzadu zavadit o něco ostrého,
 pevného,
 umazat rukáv.
 Tři čtyři slova
 bez vercajku, bez světla.
 Najít zkřehlýma rukama
 oba konce,
 zaháknout,
 pak provléct.
 Být svědkem ustupující nesrozumitelnosti řetězů,
 tiché velikosti kola.
 Ještě utáhnout,
 narovnat se
 a chvíličku u toho kola být.

↘STĚHOVÁK

Dostal ručník z domu.
 Ručník s anglickým nápisem,
 nic dalšího nechtěl,
 všechno zajistí firma na stěhování nábytku,
 se kterou bude jezdit.
 Sílu má.
 Jednou po hádce rodičů vyryl hluboko
 do svého dětského stolu
 vzteky nosorožce.
 Jinak seděl a čekal,
 co bude potřeba odnést.
 Unesl gril, pití i otce.
 Matčiny věci, když se stěhovala.
 Pak před učilištěm urval zábradlí.
 Bože ten kluk má tolik síly,
 že by přestěhoval všechno sám.
 Nikoho lepšího
 ta firma nemohla najít,
 než tohohle nemluvného mládence
 s parádním ručníkem.

↘* * *

Z mokrého hadru předjaří
 vyletěl hýl.
 V tom záblesku zahlédneme,
 že jsme stále spolu.

(Z rukopisu)

↘Ako dážď

Kričíš
Kôpky mesačnej aury
ŕa zastihli nahú
ako púpavu

Máš len svoj slnečný
klobúčik

A rozkvitnutú panvu
od smiechu

Kričíš
a umývaš si
biele prsia v dotyku

Necháš ma odísť
po špičkách

(Som menší
ako dážď
v tvojom tieni)

↘Bojím

z hornej pery
vláčenka krvi
vrastajú do mojich

môžeš si chvíľu
ŕahať motúzik

poznáš ma akú
mám mieru
keď sa mi nozdry
hýbu v rytme tvojich

narastám do smiechu
keď sa bojím

↘ Dobrú noc

dôverujem ti
ako telo telu

ako meno
náležiacce ku každému

(máš tichý bubienok:
rozochvej membránu
jemne ústami)

dôverujem ti
ako všetkému
čo je nad nami

nieť dňa
keď by sa nezachcelo

dať ti dobrú noc

↘ Klzká víla

Spriaznene pretínáme dážd'
Raz dva
(K)roky sa prevaľujú

Spálená cesta
Sa znova zelená

Obľazkávam tvoje plecica
Svojim dychom
Aby si pri mne nezaspala

Klzká víla...

↘ Len

táto noc je
vodnatá a
mozoľnatá

poddajná ako cesto
zbalené v papieri

ospalá v odtlačkoch
tisícov strán

mám to rád
len kým sa zadýcham

len kým sa zavadí
o okraj rána

ktoré ju roztrína
živými farbami

len kým ma prebúdza
prstami
navlhčenými v oleji

Maladie

niekedy prechádzaš látkou
ktorá ťa láta
si biely mesiac
 zatmená láska
jej ľudské plecia
ktoré nevedia prestať
 zohýbať sa
(ťahá ich myšia méta)

hľadiš plano do ohňa
a poznávaš sa
si tichá rieka
s nulovou mierou zavinenia

pri ich mláčkach
spálených tajných šílenstvách
s výhrou doznenia
stálych priamych neprajných

a prudko načínaš sa
 s trhnutím v líkach
každým povzdychom umývaš
zasmolené údy
 v putách

máš naliaty priezračný dúšok
života
niečo ti bude večne peniť
v ústach

(postačí úzky profil odchýlenia
a si sama
 sebou)

Nedeľa bez cieľa

Pomaly zabúdam na ľútosť
Hladkú lebku s pohľadom mozaiky
Pery na kraji píšfalky
Predtým než pomaly do nej fúknem

Križ sa pomaly rozpadá
Z dreva je prach
Prach je minulosť
Ktorú stále nosím na pleciach

Ľútosť ľúbosť
Ste ako dve paradajky
Jedna je vnútri sladká
Druhá rozplače

(sestry nevidomé)

↘Odosobnenie

Som bezvýznamná súčasť tohto riadku
Mám smrť na jazyku

Bojím sa pohnúť
Tak veľmi túžim po dotyku
Vlčích makov

Strach zo mňa vychádza tajnou škárou
Mám bolestivé nutkanie

Zomrieť náhle
Dostať pár faciek
Za to čo som nestihol

Smútim
Usmievam sa
Cmúľajúc prázdnu kuklu spomienok

(Začínam chladnúť)

↘Ovečka

tichučká ovečka
sa trasie

jej vlnené vložky
sú uvoľnené z tela

(noc príde
a nedá jej
ľahnúť si
do peria)

a oná krátko privonia

k svojmu
tieňu
bez hlasu

↘Paralysing

Znehybníš ma ako truhla
Nechcem sa priečiť
Dobrovoľne ma zraňujú
Zúbky tvojich prstov
mám v piči

↘Prelínanie aury

Zažínaš ponorené lampy,
Plačky stagnujeme

Prirastám k tebe
Živým spektrom,
Tlmeným napätím
Labute

Odtŕhaš moje iskrivé
Dlane, otlačené vo vate

Ktoré odlúpené
Sklamanie žije?
Drobunké žeravé
Bodnutie

↘Ruky

Máš ruky ako chlieb
Teplé mäkké a voňavé

Musím sa svojho zriecť
(Nikdy mi po ňom
Ako s tvojou kôrkou nebude)

↘Vysoké steny

Obrazy visia v nedohľadnej výške
Máš čiernou tuhou
v očiach čosi načmárané

Na bielej stene týčiš
bledé tiene

Tichučko vanie
naše zdôverenie

↘Z dní

neviem nič z doby
keď som tu nebol

mojou najstaršou spomienkou
sú oči rodičov
čísi teplý dych
a starostlivé ruky

ďalej
dopredu v čase
tie oči zostali bez prísvitu
a ruky sa nadarmo načahovali po vodu

žiarivé chvíle
zostali pramenité a čisté
iba v predstave
(prestavbe bezútešného sveta)

a bolo dní
po zraňujúcich slovách

v niektorých dverách zostal strach

v niektorých slovách vyrástla skrýša

↘Ostrov

Tříkrát jsme obešli ostrov
a stále jdeme.
Rybáři se už vracejí,
šeří se v lodích.
Mrtvé makrely věší zpět na háčky
a na břehu se s nimi fotografují.

Stále nevíme, který z nich
má dřevěnou nohu.
Ten opilý, co usnul na molu?

↘Noc s delfínem

Delfín celou noc hledal miny
aby nám vyčistil moře
my pluli za ním

Z města znělo dunění
a nářek

Čím hlouběji jsem byl v ní
tím víc se mi otvírala

↘***

Slavila jsem život na pobřeží
v příboji vzrušení a slunce
sdírali mi z těla
dávnou zahořklost

Mé sny se přitom opíraly o kameny
a splývaly mi po slabých prstech
v bílé pěně

Mezi stehny se mi zvedalo
moře jako ohňostroj
a trsy šneků přisáté k útesu
seděly pevně po mém boku

Nebyla jsem ve vlnách sama
zálivem hýbal příští čas
hebké tkanivo vody
vědělo o mé krvi

↳ Zvířata

Vždy mě děsily vaše chtivé oči
Mou touhu po klidu
však nelze jednoduše obložit chvojím

Kromě přehnaných gest
se nic neděje

Všude sedí někdo na telefonu
hlásí výbornou náladu a nesmrtelnost

↳ Bílý štít

Dokážu celý den počekat a vůbec nevyjít ven.
Dokážu celý den myslet na ztracené věci
a s nikým nepromluvit.

Večer začal padat sníh
a v noci byl dvůr pokrytý i s auty.
Teprve o pár hodin později se ve sněhu objevily
stopy, poté co hlasy odezněly.
Ráno dál sněžilo, ale vyšlo slunce,
za chvíli voda fukala do okapů.
A můj strach, že kdybych byla nemocná
nebo umřela, nikdo mi nepřijde k lůžku.
Protože jsem záměrně všechny odehnala,
abych už víckrát nemohla o nikoho přijít.

↳ Milenec a oči

Na skleněné desce stolu zůstaly otisky
jeho prstů, na parapetu popel spáleného
třešňového tabáku, porušená struktura
prachu, kde se hnul.
Vzpomínka na slast zmizí jako první.
Sníh s jeho stopami, v nichž jsem šla,
a znovu minula plot s rozervanou rukavicí.
Drastické, říkám si, přesně tak drastické,
chycená v oka,
špinavá a sama.
Mohl by to být taky pták
krvácející z peří,
kdyby se přírodě zachtělo
dávat znamení.

↘Přirozené pochody

Od té doby, co nevycházím ven,
stala se cesta z pokoje do koupelny
lákavým dobrodružstvím.

↘Pijeme spolu popel

Sedíme mezi Němci,
a aby nám nerozuměli,
protože my nerozumíme jim,
tak ty, Litevec, mluvíš polsky
a já ti česky odpovídám.

Díval ses v noci na film s Larou Croft,
byla hezká, říkáš,
ke konci filmu se děj přesunul na Sibiř
a Lara tam pobíhala na hrobech
jen v tričku s krátkým rukávem.

Na Sibiři ses narodil, prvorozený,
na Sibiři tvůj otec spal s vlasy v závějích,
na Sibiři vyrostla i tvá matka,
tam se poznali.
Tvůj bratr sochař se vtiskl do kamene.

Teď je ti čtyřicet čtyři a tvé šedé vlasy
jsou jemné jako mech a popel,
který neslyšně padá do konvice na vodu,
odložené na podlaze,
když v noci kouříš u okna
a vítr ho nechce přijmout k sobě.

Netvrdím, že se dnes chystám umřít,
ale proč už mě tolikrát napadlo,
že zemřeme jednou každý ve své zemi?
Kdo nám bude nahý tančit na hrobech?

Když dorazíme k jezeru, je březem,
slunce a ostrý vítr,
svlečeš se.
Pevné tělo září na břehu,
vběhneš do ledové vody.
Až se v květnu vrátíš do své Litvy,
pro mě už budeš mrtvý.

LEKNÍNA, II. ČÁST

*

po půlnoci
mě Leknína políbila na čelo
vzala za ruku a odvedla

letěli jsme nočním městem,
které si v okapech předlo
a křídla našich labutí plály
ponocujícím komínům do hrdel

bylo to naše město družička
která našemu letu držela vlečku
bylo to naše město družička
nad kterým dnes i noční můra
jenom pokrčila rameny
při hledání své nevěsty

nakonec
minuli jsme útlé kotníky petrovských věží
a na hřbetě jejich sepjatých rukou
Leknína jedním mávnutím řasy
z krku minci si sundala
a tím druhým
na můj krk zavěsila

*až hladina jezera zřítaloví
převez minci na břeh a opatruj ji
Pampelišťane...*

*pro kterého převozníka je ten peníz?
na který břeh se mám nalodit?*

*komu z nás místo srdce zbude kra?
a kdo bude komu mávat?
Lekníno...*

*

z celého roku zbývá jen
kostra z dvanácti žebry
které úzkost trpělivě prohmatává
jestli nejsou nalomené

a po páteři se vypsává
když si na nás láska prstem ukazuje
a marnost nám strouhá mrkvičku

*

*

kolem dubu
který zapomněl na podzim
a taky opadat
jsou vidět liščí stopy

ukazují stopy Lekníně
pokyvuje hlavou
ale dívá se do sněhových krystalků

*

*

ukazováčkem mi popisuješ nebe
místo tečky houslový klíč
na konci

a říkáš mi:

*v mísách tiše kvetou
modré hlavy růží místo jablek,
poslouchej*

Hříbátko, až tě budou kovat
ten zvuk se bude odrážet
stěnami mého srdce

*

*

k sedmému schodu stoupá neděle
domácnost vyzvání smutkem
a pitím až ke dnu

ráno za dveřmi drží mezi prsty
doutnající nedopalek noci
a já jsem zase nerozbalený list

moře světla bude se mnou
zase celý den smýkat
moře světla bude si ve mně
zase celý den číst

*

*

venku prší
v obchodě voní buchtičky s krémem

v obchodě prší
venku voní buchtičky s krémem

*

*

pořád je to město kočka
a už má drápy vytažené
pořád je to město kočka
a já už jsem jeho myš

doma na mě vlastní pokoje
začaly hranatě shlížet
a v lese si na mě každá větev ukazuje

už jí nikdy nepošlu obláček
jen

*(mlčet
neřít
a krve vypít
do dna
střevíc)*

*

*

dítě (čichá): *mmm mm mm mmm
ty bílý nevoněj*

matka: *ty červený voněj*

dítě (čichá): *mmmm mm
jak malinko...*

(nedělní dopoledne v Růžové zahradě)

*

*

vytáhni si jednu kartu
podívej se na ni
a pak mi ji vrať

(zatímco Leknína míchá karty nad
stolem
za oknem noc vykládá
hvězdný pasiáns na zítřa)

je to tahle? ptá se Leknína
je. lžu
a ve snáři hledám černého petra

nikdy jsem na ten trik nepřišla
říká mi Leknína

*